

UNGDOMMENS BYSTYREMØTE

12. februar 2015

Et bedre helsetilbud for unge

Bakgrunn for saken:

For at Oslo kommune skal kunne tilfredsstillere helsebehovet til Oslo-ungdommen er man nødt til å prioritere helsetilbud for ungdommene ved å styrke skolehelsetjenesten, helsestasjonene for ungdom og Sex og Samfunn. For å gjøre dette på best måte, må bystyret fokusere på kvalitet, tilgjengelighet og informasjon.

Mange unge sliter i dag med dårlig psykisk helse, og Ung i Oslo-undersøkelsen fra 2012 konkluderer med at ungdom i Oslo har mye større psykiske utfordringer enn i resten av landet. Det er viktig at psykiske plager tas tak i før de får utviklet seg. Det er derfor essensielt at alle skoler i Oslo har en psykologtjeneste tilgjengelig. Dersom ungdommer henvender seg til helsetjenesten tidlig, kan dette spare bydelene og samfunnet for store kostnader i spesialisthelsetjeneste, barnevern og annen oppfølging.

Skolehelsetjenesten er i utgangspunktet et lavterskeltilbud, og det skal den være, men slik fungerer den ikke i dag. Få elever vet hvem helsesøster er, eller hvor og når hun er til stede. Dette gjør det problematisk å oppsøke hjelp. Mange vil heller da oppsøke helsestasjonen, men når de kun er åpent et par kvelder i uka, er det ikke nok for å møte behovet. Det er viktig at man har et tilfredsstillende lokalt tilbud som er lett å oppsøke når det trengs.

Kommunerevisjonens rapport fra 2011 presenterte tall som viser behovet for en styrkning av helsetilbud for unge. Ifølge rapport var gjennomsnittlig antall elever per årsverk i skolehelsetjenesten var 1011, men variasjonene i byen er svært store: fra 384 til 4200 elever per årsverk. Videre viste den samme rapporten at det i snitt var 6508 ungdommer per årsverk knyttet til ungdomshelsestasjonen. Mellom bydelene var det fra 2538 til 33 633 ungdommer per årsverk. Kommunerevisjonen konkluderte med at det var grunnlag for bekymring knyttet til skolehelsetjenestens synlighet og tilgjengelighet i skoleåret 2009/10. For å øke synligheten til skolehelsetjenesten er det behov for flere helsesøstre og psykologer i 100 % stilling.

Oslo kommune er også nødt til å ta ansvar for den seksuelle helsen til Osloungdommen. Sex og Samfunn er en av de mest brukte tjenestene for ungdom om seksualitet, men pågangen og behovet for tjenesten er større enn det er kapasitet til. Bystyret har tidligere ikke prioritert Sex og Samfunn tilfredsstillende, og er derfor nødt til å bevilge mer midler for å kunne oppfylle behovet for seksuell helsehjelp blant unge i Oslo.

I 2009 ble det utført et prosjekt med 3500 kvinner av Helsedirektoratet. Kvinnene, i aldersspenn fra 20-24 år, ble tilbudt gratis prevensjon for å se om dette ville påvirke aborttallene. Resultatet var halvering.¹ Bystyret satset i den forrige perioden på å senke antall ufrivillige graviditeter og svangerskapsavbrudd, og Ungdommens Bystyremøte mener at gratis prevensjon vil være et viktig tiltak.

Forslag til vedtak:

Oslo kommune sikrer at:

- Alle skoler har en helsesøster til stede hver dag i 100 % stilling, i tråd med helsedirektoratets anbefalinger
- Skolehelsetjenesten blir et sentralisert og offentlig ansvar
- Flere menn rekrutteres til helsesøsteryrket, med mål om andel på 20 % innen 2035.
- Alle skoler har tilgang på psykolog flere dager i uka

¹ <http://www.sintef.no/aktuelt/Gratis-hormonell-prevensjon-halverte-antallet-svangerskapsavbrudd/>

- Det skal være økt fokus på psykisk helse i skolehelsetjenesten, og skolehelsetjenesten styrker sitt samarbeid med eksterne tjenester som BUP, Barnevernet osv.
- Det opprettes etterutdanninger for helsesøstre for å styrke deres kompetanse på psykisk helse
- Øke midlene til bydelene slik at de kan styrke lavterskeltilbud for unge
- Flere bydeler inkluderes i forsøksprosjekt med å gi tilbud om gratis hormonell prevensjon til unge mellom 19 og 24 år
- Sex og samfunn får sine bevilgninger prisjustert, og i tillegg sikres økte bevilgninger som tilsvarer deres behov

Vedtatt uten endringer. Dette er en av de fem prioriterte sakene som skal oversendes bystyret.

Ny t-banetunnel

Bakgrunn for saken:

I følge anslagene til SSB vil befolkningstallet i Oslo ha steget med omtrent 200 000 i 2040.² Kollektivnettet i Oslo og omegn må bygges ut, og det er behov for store investeringer knyttet til kollektivtransport for å møte den voksende befolkningen. Ved å bygge ut en ny t-banetunnel kan man øke kapasiteten til t-banenettnettet i Oslo.

Co2-utslippene fra transport har økt med 10 % de siste ti årene.³ I 2012 satte Norge et klimamål på å redusere utslippene til 45,87 millioner tonn CO2-ekvivalenter. I 2013 lå utslippene av klimagasser på 53.87.⁴ Oslo kommune har i kommuneplanen mål om å senke sine klimagassutslipp med 50 % i 2030 sammenliknet med nivået i 1991.⁵ For å senke utslippene er utbygging av Oslos kollektivnett en viktig faktor.

I Ruters strategiplan for kollektivtrafikk i Oslo og Akershus er det foreslått en ny sentrumstunnel. Blant satsingene i Oslos kommuneplan finner vi mål om å innføre klimanøytral persontransport og at veksten i persontransport skal foregå med sykkel, gange og kollektivtransport. Da er det paradoksalt at det er satt av 40 milliarder kroner i Oslopakke 3 til utbygging av E18 vestover, mens en ny t-banetunnel er nedprioritert.

I dag er kapasiteten i t-banetunnelen i sentrum sprengt. En vesentlig økning i frekvensen på T-banetettet, og følgelig et bedre tilbud til befolkningen vil være umulig med dagens tunnel. Et bedre kollektivtilbud vil legge til rette for at flere kan reise kollektivt, og dette vil redusere biltrafikken i Oslo-området.

Forslag til vedtak:

Oslo kommune reforhandler Oslopakke 3, slik at det bevilges penger til at en ny T-banetunnel kan realiseres.

Vedtatt. Dette er en av de fem prioriterte sakene som skal oversendes bystyret.

² [SSBs beflkningsframskriving for Oslo](#)

³ <http://www.miljostatus.no/Tema/Klima/Klimanorge/Kilder-til-utslipp-av-klimagasser/Transport/>

⁴ http://www.miljostatus.no/Itera.MiljoTall_Graf_Cube/ShowGraf.aspx?grafID=1a88e0977be14dbf8c0301dd789d50e3

⁵ [Kommuneplan for Oslo, Oslo mot 2030](#), side 27

Bosetting av flere flyktninger

Bakgrunn for saken:

Siden borgerkrigen i Syria brøt ut i 2011 har 2.5 millioner mennesker flyktet. I tillegg er det 6.5 millioner mennesker som er internt fordrevet.⁶ Blant disse er 1.3 millioner barn. Mer enn 190.000 mennesker er drept, og halvparten av Syrias befolkning har akutt behov for medisinsk hjelp.

I 2012 og 2013 tok Sverige i mot tilsammen 14.700 asylsøkere fra Syria.⁷ Sverige var også det første EU-landet som innvilget permanent oppholdstillatelse for syriske flyktninger. Syrias naboland Libanon, som er på størrelse med Rogaland fylke, har tatt i mot mer enn én million flyktninger fra Syria. I Norge har vi vedtatt en kvote på 1000 flyktninger. Norge er et land som er godt rustet til å ta i mot flyktninger gjennom et svært velutviklet helsevesen og en langt mindre befolkningstetthet enn Libanon og Sverige. Derfor er det paradoksalt at vi fraskriver oss vårt humanitære ansvar ovenfor syriske flyktninger.

Regjeringen begrunner det lave antallet med at det er vanskelig å få kommuner til å bosette flyktninger. I håndteringen av flyktninger fra Syria har Oslo fortsatt et arbeid å gjøre. Forholdet mellom vedtatte bosetninger og innbyggertall er mindre enn i andre store norske byer som Trondheim og Stavanger.⁸ Som hovedstad har Oslo et ansvar for å ta i mot like mange flyktninger i forhold til innbyggertall som resten av de største byene, og ved å bosette flere flyktninger i Oslo vil Integrerings- og mangfoldsdirektoratet få handlingsrom til å bosette flyktninger fra andre land som sårt trenger det.

Forslag til vedtak: Oslo kommune må doble antall flyktninger de bosetter.

Vedtatt. Dette er en av de fem prioriterte sakene som skal oversendes bystyret.

Bilfritt sentrum

Bakgrunn for saken:

Veitrafikk står for over 50 % av de totale klimagassutslippene i Oslo⁹, og er også hovedårsaken til den dårlige luftkvaliteten i byen.¹⁰ I tillegg til å ytterligere forverre klimaendringene, utgjør dette en helsefare for innbyggerne. Selv om konsentrasjonen av svevestøv har gått ned etter det ble gjennomført tiltak for å bedre luftkvaliteten, er konsentrasjonene av NOx-gasser langt over grenseverdiene.¹¹ Tiltaksutredningen for luftkvaliteten i Oslo og Bærum fastslår at det må innføre trafikkreduserende tiltak for å få bedre luftkvalitet.¹²

⁶ Flyktningehjelpen: [Flyktningregnskapet 2014](#)

⁷ <http://www.nrk.no/verden/sverige-ja-til-syriske-flyktninger-1.11218020>

⁸ http://www.imdi.no/Documents/Tall_og_fakta/Anmodning_2014-2016_Kommuneoversikt.pdf

⁹ [Det grønne skiftet, utkast til klima og- energistrategi for Oslo](#), side 35.

¹⁰ www.miljostatus.no

¹¹ [Brev fra klima og miljødepartementet](#), datert 14.3.2014

¹² [Tiltaksutredningen for luftkvaliteten i Oslo og Bærum](#), side 14-15.

Oslo Kommunes bylivsundersøkelse viser at kun halvparten av byrommene legger til rette for sosiale aktiviteter og kun halvparten er beskyttet mot ubehagelige opplevelser fra bl.a. trafikk¹³. Mange opplever at byturen fort blir preget av dårlig fremkommelighet, støy og luftforurensing fra biltrafikken. Biltrafikken tar også opp arealer som kunne vært brukt annerledes, f.eks. til gågater, sykkeltraseer og mer aktivitet og utvalg på bakkeplan. Flere bilfrie gater føre også til at flere førsteetasjer tas i bruk, for eksempel til butikker eller uteservering. Ikke bare ville dette ført til et mer attraktivt og mangfoldig bybilde, men mer belysning på gateplan og større aktivitet i gatene vil øke trykgheten på kveldstid for Oslos beboere.

Å velge kollektivtransport er en miljøvennlig og effektiv reisemåte, men likevel skjer det ofte at buss og trikk ikke kommer seg frem i Oslos trange gater, på grunn av mye trafikk eller feilparkering. Det er rett og slett ikke plass til bilene i sentrum, og tiltak som å redusere fartsgrensen til 30 km/t har blitt innført. Likevel er det stor trafikk, med opp til 9000 biler i døgnet, også i gater innenfor Ring 1¹⁴. Det er også blitt gjennomført midlertidige trafikkgulerende tiltak, som f.eks. å flytte bussruter vekk fra Stortingsgaten til Rådhusgaten, men dette er ikke nok til å møte trafikkutfordringene den sterkt voksende byen Oslo har.

Prioriteringen av fotgjengere og syklister må fortsette. Det er dette som kan løse mange av transportutfordringene som vil komme med befolkningsveksten i Oslo. Å være syklist i sentrum byr på utfordringer. Det oppstår ofte farer på grunn av manglete plass og et uklart og ufullstendig sykkelnettverk. Trafikkulykker mellom myke og harde trafikanter er noe som kan unngås dersom biltrafikken begrenses og det blir frigitt mer plass til utbygging av et bedret sykkelnett. Å bedre sykkelforholdene er også avgjørende for om Oslo Kommune skal klare å nå sitt mål om at 12 % av den samlede trafikken i Oslo skal tas med sykkel, da sykkel per 2013 bare utgjør 4 %¹⁵. På grunnlag av dette ser Ungdommens Bystyremøte det nødvendig å innføre bilfritt sentrum innenfor Ring 1 i Oslo.

Forslag til vedtak:

Oslo kommune innfører forbud mot privatbiler innenfor Ring 1. Unntak gjelder for vareleveranse, offentlige tjenestebiler og transport av mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Vedtatt. Dette er en av de fem prioriterte sakene som skal oversendes bystyret.

Bedre seksual- og LHBT+-undervisning Osloskolen

Bakgrunn for saken:

Seksualitet er et svært aktuelt tema for ungdom og kunnskap om dette blir ikke formidlet gjennom skolen på en tilfredsstillende måte. I dagens kompetansemål skal man på 10. trinn "Drøfte problemstillinger knyttet til seksualitet, ulik seksuell orientering og kjønnsidentitet". Likevel føler mange unge at seksualitetsundervisning er for dårlig i skolen, og Ungdommens Bystyremøte ønsker derfor at den skal forbedres. Seksual- og LHBT+-tematikken er i for liten grad en del av undervisningen og kunnskapsløftets mål blir ikke nådd. Lærerne som skal

13 [Bylivsundersøkelse Oslo Sentrum](#), side 43

14 [Bylivsundersøkelse Oslo sentrum](#), side 78

15 [Bylivsundersøkelse Oslo sentrum](#), side 71

undervise i dette har ofte manglende fagkunnskap og generell kunnskap om tematikken. LHBT+(lesbiske, homofile, bifile og transpersoner, mm.)-tematikk er for mange tabubelagte temaer og er vanskelig å prate om, både på skolen og privat. UBM mener derfor at vi må bedre undervisningen, øke kunnskapsnivået og sikre at kompetansemålene blir nådd på en tilfredsstillende måte.

En av grunnene til mangelfull undervisning i seksualitet er lite kunnskap hos lærere. Vi ønsker derfor at lærere skal få skolering i seksualitet og LHBT+-tematikk, i tillegg til pedagogisk skolering i hvordan de skal formidle dette på en komfortabel måte for både elev og lærer.

Skeive elever blir mobbet i langt større grad enn heterofile. "Homo" er et av de mest brukte skjellsordene i skolegården - hele 44 % av guttene i Osloskolen er blitt kalt det. Dette viser at kunnskapsnivået om LHBT+-tematikk er lavt og at fordommer mot LHBT+-mennesker er utbredt blant ungdom i Oslo. Om man i større grad inkluderer seksualundervisning og LHBT+-tematikk allerede på barneskolen, kan det forebygge fordommer, diskriminering og mobbing seinere. Allerede ved å ta opp transtematikk på 7.trinn.

Det er viktig å ha kjennskap til LHBT+-tematikk og seksualitet. Institusjoner som Sex og Samfunn eksisterer for å spre kunnskap om dette, men ved å inkludere kvalitetssikret informasjon i skolen, både grunnskolen og videregående, vil man øke kunnskapsnivået og forebygge fordommer og mobbing.

Forslag til vedtak:

Oslo kommune sikrer at:

- Det gis skolering i seksualundervisning og LHBT+-tematikk for kontaktlærere, samt faglærere i RLE, natur- og samfunnsfag
- Transtematikk tas inn i læreplanen fra 7. trinn.
- Lokale fagplaner revideres og seksual- og LHBT+-tematikk innarbeides i disse.
- Både utdanningsetaten og ledelsen på hver enkelt skole sørger for at seksual- og LHBT+-tematikken blir formidlet på en tilfredsstillende og kvalitetssikret måte.
- Organisasjonen Sex og Samfunn skal ha den obligatoriske seksualundervisningen i 8.klasse i stedet for 10. klasse

Vedtatt. Dette er en av de fem prioriterte sakene som skal oversendes bystyret.